

Úvod	9
1 Sémantický web	15
1.1 Potřeba, aby počítače „lépe rozuměly“ světu	15
1.2 Metadata	16
1.3 Specifické prostředky sémantického webu	16
2 Vývoj prostředků automatizace usuzování	21
2.1 Usuzování na bázi formální logiky	21
2.2 Hlavní směry formalizace sémantiky znalostí	23
2.3 Ontologie a jejich deklarativní reprezentace	25
3 Koncepce a realizace sémantického webu	27
3.1 Syntaktický a sémantický web	27
3.2 Realizace koncepce sémantického webu	28
3.3 Strojově čitelné jazyky	34
3.4 Obecné závěry k reprezentaci znalostí a sémantickému webu	36
4 Reprezentace znalostí formální logikou	39
4.1 Formální logika pro strojové usuzování	39
4.2 Znalostní systémy	40
4.3 Konceptualizace v reprezentované doméně	41
5 Od konceptualizace k implementaci v jazyce logiky prvního řádu finálně vyřešeno	47
5.1 Konceptové jazyky	47
5.2 Intenzionální nebo extenzionální sémantika modelova- cího jazyka	49

6	Logika prvního řádu a sémantický web	53
6.1	Reprezentace znalostí v systémech logiky prvního řádu .	53
6.2	Intenzionální sémantika znalostí v rámci a sémantických sítích	53
6.3	Jazyky logiky a sémantika modelovaného světa	55
6.4	Peirceovy existenční grafy	61
7	Sowův zobecněný pohled na sémantické sítě	65
7.1	Některé druhy sémantických sítí podle J. F. Sowy	65
7.2	Další typy sémantických sítí podle J. F. Sowy	70
7.3	Sowovy konceptuální grafy	72
7.4	Závěry k logické reprezentaci znalostí sémantickými sítěmi	75
8	Reprezentace znalostí klauzulární logikou	77
8.1	Hornovy klauzule	77
8.2	Syntax jazyka klauzulární logiky	78
8.3	Univerzální klauzule a existenční kvantifikace	79
8.4	Speciální typy klauzulí	81
8.5	Reprezentace negativních atomických tvrzení	82
8.6	Odvozovací pravidla v klauzulární logice	83
9	Asociativní síť jako formální systém logiky prvního řádu	85
9.1	Jazyk asociativních sítí	86
9.2	Světy a interpretace	88
9.3	Odvozování v asociativních sítích	90
10	Grafový formální systém klauzulární logiky	99
10.1	Asociativní síť jako speciální verze klauzulární logiky . .	99
10.2	Klauzule v grafové verzi CFL	99
10.3	Abstraktní syntax grafového jazyka GCFL	102
10.4	Rezoluční odvozování ze znalostní báze v GCFL	109
11	RDF modelování světa	115
11.1	Počátky a vývoj RDF	115
11.2	Stavební prvky modelu RDF	117
11.3	Zdroj	118
11.4	RDF trojice – atom znalostí	123

11.5	RDF a koncepce sémantického webu	124
11.6	Formální specifikace grafové reprezentace modelu RDF .	125
11.7	RDF a RDFS	128
11.8	RDF model z hlediska formální reprezentace znalostí . .	129
11.9	Vnořené grafy v rámci RDF	130
11.10	Možnosti formálního odvozování v RDF	130
12	Odvozování v grafové verzi RDF	133
12.1	Návaznost na asociativní síť jako formální systém	133
12.2	Rozšířená syntax jazyka formálního systému GRDF . . .	134
12.3	Logické spojky v GRDF	139
12.4	Sémantika jazyka rozšířeného GRDF formálního sys- tému	140
12.5	Převod predikátové formule do jazyka GRDF	143
12.6	Dedukce v GRDF	146
13	Rezoluční důkazy v RDF klauzulární logice	159
13.1	Richardsova CFL a odpovídající verze RDF CFL	160
13.2	Rezoluční odvozování ze znalostní báze v RDF CFL . . .	164
13.3	Odvozování v RDF CFL a jejich grafové verzi	166
13.4	Závěr a podpora myšlenky odvozování v RDF CFL . . .	176
14	Budování nemonotónní default teorie v grafové verzi RDF CFL	179
14.1	Motivace	179
14.2	Klauzulární forma formulí logiky a její grafová verze RDF CFL	179
14.3	Znalostní báze	179
14.4	Default logika	181
15	Propojená data	191
15.1	Sémantická komponenta webu	191
15.2	Globální databáze webu	195
15.3	DBpedia – základní rámec extrakce znalostí	198
15.4	Extrakce strukturované informace z Wikipedie	201
15.5	Topologie současného webu dat	203
15.6	Křížová data mezi doménami	205

15.7	Propojená data některých významných tematických oblastí	205
16	Dotazovací jazyk SPARQL	209
16.1	Zápis dotazu ve formátu Turtle	210
16.2	Typy SPARQL dotazů	213
16.3	Pořízení ontologie z relační databáze	216
17	Závěry a další návaznosti	223
	Summary	225
	Literatura	227
	Seznam obrázků	235
	Seznam tabulek	241
	Rejstřík	243